

BRUOŽAI

VOKIEČIŲ SPAUDOS
ATSTOVAS VILNIUJE
LIETUVIAI AMERIKOJE
PRIEŠ 300 METŲ
ŠVEDAI SUSIDOMĖJO
LIETUVOS PRAEITIMI

Midwest Inter Library
6721 Cottage Grove Av.
Chicago, Ill. 60627

SANDARA

THE LEAGUE

LITHUANIAN

NEWSPAPER

SANDARA

Published by the
Lithuanian National League
of America
Consisting of 100 Branches Located
In All Principal Cities of the
United States
840 W. 33rd St., Chicago, Ill. 60608
Telephone: YArds 7-4789

Price 10 c.

PENKTADIENIS, BIRŽELIO — JUNE 26, 1970

Nr. 26

Karaliaučius Dar Nėra Atstatytas

Nors ir sovietai giriasi, kad jie smarkiai miestus atstatė ir naujų pastatų pastatė, bet tai yra grynas melas. Jei ką ir pastatė, tai sienos ir tuoj suirsta.

Mus pasiekė štai žinios apie Karaliaučiaus miestą, kuris yra tiesiog apverktinai padėty.

Rusų valdomoj Karaliaučiaus srity oficialiais surašymo duomenimis š. m. pradžioje, gyveno 732,000 gyventojų, t. y. apie 16.5 proc. daugiau kaip 1959 m. (buvo 204,000) Vokiečių pabėgėlių spauda nurodo, kad miestas prieš karą turėjo 380,000 gyventojų.

Miestas vis dar neatstatytas. Kiek jame per karą sugriauta namų duomenų nėra. Karaliaučius, kaip žinia, buvo paskelbtas "tvirtove" ir per kovas 1945 m. smarkiai nukentėjo. Po anglių RAF bombardavimo 1944 m. VIII mėn. buvo išgriauta apie 53 proc. gyvenamojo ploto (ta pačia proga angliai bombardavo ir Tilžę, kuri nukentėjo nemažiau).

Siaurės Rytprūsio šiuo metu tik 195,000 žmonių gyvena kaime rajonuose, likę 337,000 (daugiau kaip 75 proc.) gyvena 27 miestuose bei miesto tipo gyvenvietėse. Tuo pačiu miestiečių nuostimis žymiai viršija bendrasąjunginį lygį, jis per pus didesnis kaip Lietuvoje. (50 proc.).

Menkas nemiestiečių nuostimis paaikškinamas tuo, kad kraštas yra ir lieka pirmoje eilėje — karinė stovykla ir laivyno baze. Didelė miestiečių dalis tai be abejoj karikių šeimos. Sovietų kariuomenės, laivyno ir aviacijos dalinių skaičius, žinoma, nenurodytas.

Pilis Nugriauta

Ta proga vokiečių pabėgėlių laikraščiai deda nuotraukas iš dabartinio Kaliningrado, Katedros ("Domo") griuvėsiai su Kanto paminklu, centrinės stoties (kurios aikštėj yra Kaliningrado paminklas). Buvusioje parady aikštėje esąs bunkeris paverstas muziejumi.

Turistams rodoma vieta, kur 1945. IV. 10 d. gen. Lasch'as pasirašė miesto kapituliacijos aktą. (Likimo ironija: tas pats Lasch 1941 m. birželio mėnesio pabaigoje, pražygiavęs Lietuvą, užėmė Rygos miestą).

Buvusios pilies rūmų griuvėsiai esą nugriauti. Naujasis Karaliaučiaus universitetas įsikūręs buvusiam "Karališkam Našlaityne".

Nepatikrintomis žiniomis, į Karaliaučių persikėlė sovietų laivyno štabas. Baltijos laivyno pradėję parduoti juodoj rinkoj.

Į tą spekuliaciją buvo įmaišyti ir "tarybinės" Lietuvos sportininkai, susispietę į "Zalgirio" grupę. Savaiame aišku, jog tie "prasikaltėliai" nebegaus daugiausia auksinių ir baltinių, jie parsivežė tą viską namo ir

štabas jau nuo seniau įsikūręs Pilyvoje (Baltijske). Karaliaučiuje, teigia vokiečių pabėgėlių spauda, dar gyvena vienas kitas vokiečiai. Atkelta, esą, Volgos vokiečių, pasižymičių pamaldumu.

Ta proga nurodoma, kad gyventojų tankumas visame krašte tesiekia 48 gyventojus vienam kv. km. ploto (lygiai kaip Lietuvoje). Nurodoma, kad Vakarų Vokietijoje tam pačiam plotui tenka net 240 gyventojų. Sugretinimas ne vietoje: prieš karą vokiškuose Rytprūsioose gyventojų tankumas buvo nedidesnis, kaip dabar Kaliningrad srityje.

Mineral, Wells, Texas. — Pietų Vietnamo oro pajėgų kadėtas šlomis dienomis prigrėdė plaukijimo baseine, kai jo mokslo draugai imėte jį į vandenį, celebruodami jo pirmą "slo" skridimą helikopteriu.

Policija sakė, kad Vietnamo kadetai imitavo amerikiečių tradicinį metimą į vandenį katedo, kuris pirmą kartą vienas skrenda helikopteriu.

Prigrėdė Pietų Vietnamo Kadetas

Mineral, Wells, Texas. — Pietų Vietnamo oro pajėgų kadėtas šlomis dienomis prigrėdė plaukijimo baseine, kai jo mokslo draugai imėte jį į vandenį, celebruodami jo pirmą "slo" skridimą helikopteriu.

Policija sakė, kad Vietnamo kadetai imitavo amerikiečių tradicinį metimą į vandenį katedo, kuris pirmą kartą vienas skrenda helikopteriu.

Mineral, Wells, Texas. — Pietų Vietnamo oro pajėgų kadėtas šlomis dienomis prigrėdė plaukijimo baseine, kai jo mokslo draugai imėte jį į vandenį, celebruodami jo pirmą "slo" skridimą helikopteriu.

Mineral, Wells, Texas. — Pietų Vietnamo oro pajėgų kadėtas šlomis dienomis prigrėdė plaukijimo baseine, kai jo mokslo draugai imėte jį į vandenį, celebruodami jo pirmą "slo" skridimą helikopteriu.

Mineral, Wells, Texas. — Pietų Vietnamo oro pajėgų kadėtas šlomis dienomis prigrėdė plaukijimo baseine, kai jo mokslo draugai imėte jį į vandenį, celebruodami jo pirmą "slo" skridimą helikopteriu.

Mineral, Wells, Texas. — Pietų Vietnamo oro pajėgų kadėtas šlomis dienomis prigrėdė plaukijimo baseine, kai jo mokslo draugai imėte jį į vandenį, celebruodami jo pirmą "slo" skridimą helikopteriu.

Mineral, Wells, Texas. — Pietų Vietnamo oro pajėgų kadėtas šlomis dienomis prigrėdė plaukijimo baseine, kai jo mokslo draugai imėte jį į vandenį, celebruodami jo pirmą "slo" skridimą helikopteriu.

Mineral, Wells, Texas. — Pietų Vietnamo oro pajėgų kadėtas šlomis dienomis prigrėdė plaukijimo baseine, kai jo mokslo draugai imėte jį į vandenį, celebruodami jo pirmą "slo" skridimą helikopteriu.

Mineral, Wells, Texas. — Pietų Vietnamo oro pajėgų kadėtas šlomis dienomis prigrėdė plaukijimo baseine, kai jo mokslo draugai imėte jį į vandenį, celebruodami jo pirmą "slo" skridimą helikopteriu.

Mineral, Wells, Texas. — Pietų Vietnamo oro pajėgų kadėtas šlomis dienomis prigrėdė plaukijimo baseine, kai jo mokslo draugai imėte jį į vandenį, celebruodami jo pirmą "slo" skridimą helikopteriu.

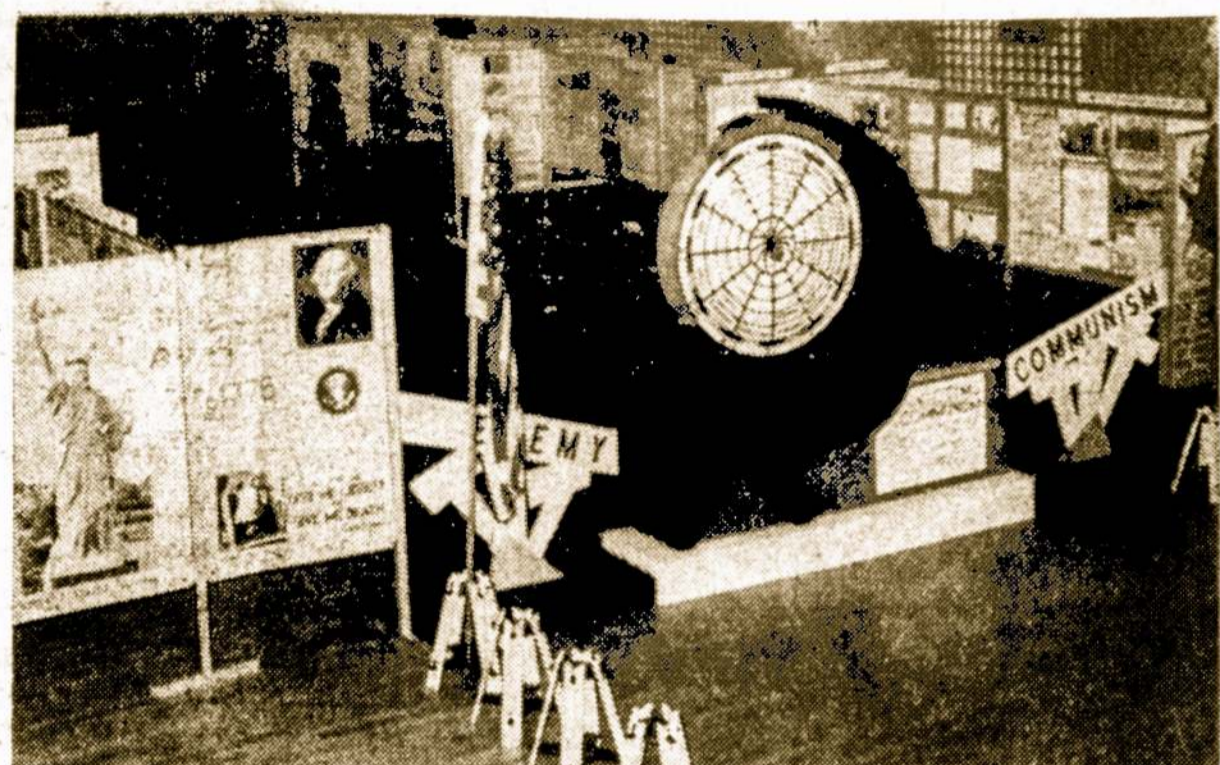
Mineral, Wells, Texas. — Pietų Vietnamo oro pajėgų kadėtas šlomis dienomis prigrėdė plaukijimo baseine, kai jo mokslo draugai imėte jį į vandenį, celebruodami jo pirmą "slo" skridimą helikopteriu.

Mineral, Wells, Texas. — Pietų Vietnamo oro pajėgų kadėtas šlomis dienomis prigrėdė plaukijimo baseine, kai jo mokslo draugai imėte jį į vandenį, celebruodami jo pirmą "slo" skridimą helikopteriu.

Mineral, Wells, Texas. — Pietų Vietnamo oro pajėgų kadėtas šlomis dienomis prigrėdė plaukijimo baseine, kai jo mokslo draugai imėte jį į vandenį, celebruodami jo pirmą "slo" skridimą helikopteriu.

Mineral, Wells, Texas. — Pietų Vietnamo oro pajėgų kadėtas šlomis dienomis prigrėdė plaukijimo baseine, kai jo mokslo draugai imėte jį į vandenį, celebruodami jo pirmą "slo" skridimą helikopteriu.

Mineral, Wells, Texas. — Pietų Vietnamo oro pajėgų kadėtas šlomis dienomis prigrėdė plaukijimo baseine, kai jo mokslo draugai imėte jį į vandenį, celebruodami jo pirmą "slo" skridimą helikopteriu.

Detalė iš Lietuvos tautos genocido parodos, kuri bus išstatyta amerikiečių visuomenei Sheraton viesbutyje, Chicagoje, birželio 13 d. Priekyje laikrodys kūjo ir plautuvo ženkle, rodam, kaip spraciai plečiasi komunizmas pasaulyje ir kiek jau yra pavergtų tautų. Toliau skyduose suglausta dokumentinė medžiaga, įrodanti komunizmo baisiusius darbus.

Nuotr. V. Noreikos

GYDYTOJAI KAIPO PROPAGANDISTAI

Paleckinkand leidžiamas žurnalas "Komunistas" skelbia:

"Lietuvoje nėra eilinio gydytojo — visur yra tarybinės valdžios ir partijos atstovas. Žmonėms gydytojas turi kalbėti ne vien apie ligas, bet jis privalo būti ir aktyvus komunistas ir aktyvus komunistas, numaskuotėjas žalingų praeities liekanų..."

Toronto Miesto Kova Su Poliucija

Toronto, Kanada. — Policijos kontroliavimas ir nauja kanalizacija išvalė vandenį iš West End Toronto pliažų iki tokio laisvės, kad pirmą kartą 10 metų bėgy, nebus stamos iškabos įspėjantios maudytojus nesimaudyti.

Per paskutinius 5 metus miestas išleido 154 milijonus dolerių kanalizacijos pagerinimui.

Policijos kontroliavimas toipgi veikė ant Humber upės.

Rinkimų Rezultatai Į Britų Parlamentą

Pereiti rinkimai į Anglijos parlamentą, buvo nuostabūs dviem atžvilgiais. Viena, tai skaudus darbiečių pralaimėjimas ir netekimas valdžios.

Naujame parlamente Darbo partija yra mažumoje.

Antras siurprizas, tai faktinis palaidėjimas liberalų partijos, kuri laimėjo vos vieną vietą.

Kadaise liberalų partija buvo pati stipriausia Didžiojoje Britanijoje, tai Gladstone, Lloyd George laikais.

Kodėl toji partija taip sunyko, galima būtų suminėti daug priežasčių.

Geras Sumanymas Palaikyti Švarų Orą

Zeneva, Šveicarija. — Jungtinių Tautų štabo aplinkraštis įsakė savo darbininkams nerūkyti darbo valandomis, jeigu jų darbo partneris kabinete yra nerūkantis.

Tas žygis nebuvo tikras draudimas, bet rūkantiems buvo pasakyta, kad vargiai leistina, kad kiti kvėpuotų tabako rūmus kabinete.

Žydų Areštai Vyksta Vilniuje

Žydams Nepavyko Pagrobtį Lėktuvu Leningrado Aerodrome

Londonas. — Pranešimais iš Maskvos, 12 žydų, jų tarpe 9 vyrai ir 3 moterys, bandė pagrobtį sovietinį lėktuvą Leningrado aerodrome ir priversti pilotą skristi į Palestiną.

Visi pasikėsintojai buvo suminti.

Tuo pat sykiu prisidėjo ir masiniai žydų areštai. Rygoje ir Vilniuje.

Buvo suminti tie, kurie rengėsi aplėsti Sovietų Sąjungą ir norėjo vykti į Izraelį.

Anglų diplomatų Maskvoje nuomone, tas užpuolimas lėktuvo buvo suvaidintas pačios sovietų policijos.

Suteikia Lygias Teises Indėnams

Pasadas, Argentina. — Argentina galų gale nusprendė duoti pilietybę savaragiams aborigenam indėnams Misijos provincijoje. Tokiu būdu juos iškelti į 20-tą amžių, su priverstina kar tarnyba ir lankymu mokyklų.

Brazilija Apgyvendins Amazonės Džiungles

Rio de Janeiro, Brazilija. Šiomis dienomis Brazilijos valdžia paskyrė 40 milijonų dolerių projektui kolonizuoti neapgyventas Amazonės upės džiungles. Valdžia davė leidimą rangovams pradėti tiesti du 1,000 mylių kelius į tolimas Amazonės sritis. Numatoma kelius nutiesti keturių metų bėgyje.

Didieji Vandenynei Laivai Plaukioja Amazonės Upe

Washington, D. C. — Amazonės upė (Pietų Amerikoje) turi 50,000 mylių laivams plaukiojanti vandeny, sako National Geographic draugijos knyga "Exploring Amazon".

Didžiųjų Vandenynei prekiniai laivai gali plaukti 2,300 mylių prieš vandenį.

Kai kuriose vietose vanduo yra toks gilus, kad jame galėtų paskesti 10 aukštų pastatas.

"Chicago Tribune" Apie Baltijos Kraštų Pavergimą

"Chicago Tribune" kolumnistas Walter Trohan, kuris birželio 13 d. buvo atvykęs iš Washingtono ir dalyvavo lietuvių genocido parodos atidaryme, birželio 17 d. "Chicago Tribune" išdėjo ilgą straipsnį, pavadintą — "Red's World Goal Means Blood" (Raudonųjų pasaulio tikslas reiškia kraują). Jis rašo:

"Šią savaitę sueina lygiai 30 metų, kai į pasaulio istoriją Rusija įrašė gėdingiausią lapą, užimdama Lietuvą, Latviją ir Estiją. Labai svarbu, kad su ta istorija arčiau susipažintų kiekvienas amerikietis. 1940 m. birželio 15 d. laisvė buvo užgnaužta šioms Baltijos valstybėms. Savaitę vėliau ta pati Rusija įsiveržė į Rumuniją ir okupavo Besarabiją ir dalį Bukovinos. Amerika nieko nedarė ir buvo visiškai nebylė, nes Roosevelt'o administracija laukė Rusijos karo su Vokietija. Savo memuaruose tuolaikinis valstybės sekretorius Cordell Hull rašė: "Rusija, okupuodama Baltijos valstybes ir dalį Rumunijos, sutrumpino savo vakarines sienas."

Kraujo Kaina

Baltijos okupacija surašyta krauju. Laikė 30 metų vergijos šimtai tūkstančių buvusių lietuvių piliečių išduoti, šimtai tūkstančių kitų buvo įkalinti arba išvežti į vergų darbo stovyklas. Komunistų brutalumas ir žiaurumas viršija žmogaus supratimą. Dar reikia atsiminti, kad Rusija įsiveržė į Baltiją tada, kai su Vokietija pasidalino Lenkiją ir kai užpuolė ir atplėšė dalį Suomijos.

Visa tai rodo, nors kai kas ir nenori tikėti, kad carų laikų imperializmas, kurį mėgsta ir komunistai smerkti, yra tik pradžia. Rusai jau paglemžė 21 tautą, dar carų laikais Gudiją ir Ukrainą.

Vienur Mato, Kitur Ne

Paskutiniuoju metu Rusija savo imperializmą pademonstravo Korėjoje, Kuboje ir Vietname. Dar daugiau, tas biurus imperializmas kelią galvą Viduriniuose Rytuose. Daugiau kaip 75 senatoriai pasirašė rezoliuciją, raginančią Amerikos sprausminius lėktuvus parduoti Izraeliui, kadangi ir ten grėsia komunizmo pavojus. Tačiau daugelis tų pasirašiusių nenori matyti, kad toks pats komunizmo pavojus yra ir Vietname, kur jie žudo mūsų vyrus ir nori pavergti Vietnamą dėl jų turtingų ryžių laukų.

Savo laiku prieš trisdešimt metų Amerika tylėjo, nes buvo prorusiška, dabar nemažai kas yra prokomunistinis kas liečia Aziją, bet antikomunistinis Vid. Rytuose. Tik Rusija nepakaitė savo nusistatymo, kaip kad mes jį keičiame. Komunistai nelaiko paslapytį savo tikslų užkariauti visą pasaulį.

Reikia neužmiršti, kad Rusija nėra monolitinis, ištisinis komunizmo blokas. Joje gyvena 21 tauta, kuri laukia dienos, kada pasieks laisvės. Tas pats ir milijonams rusų, kurie tada irgi atgautų žmogiškąją laisvę.

Turi Paremti Visi

Kiekvienas, kuris myli laisvę, turi paremti Pabaltijo pastangas jų kovoje už laisvę, kaip kad yra pabrėžta Kongreso rezoliucijoje 1966 m. birželio 28 d. Tada kongresas apeliavo į pasaulio opiniją, kad būtų atstatyta Lietuva, Latvija ir Estija. Ta apeliacija galioja ir kitoms pavergtomis šalims.

Jokia pasaulio šalis, net ir tokia didelė kaip mūsų, negali būti tikrai laisva, jei kita yra vergijoje arba jai pameigta laisvo apsisprendimo teisė, — baigia Walter Trohan.

Ragino Pasigaminti Atominę Bombą

New Delphi, Indija — Petitioner, pasirašyta 10 milijonų indėnų, bus įteikta parlamentui liepos mėnesį.

Peticija reikalauja, kad valdžia imtųsi priemonių išvystyti atominę bombą, nes yra didelis pavojus iš R. Kinijos pusės, pareiškė Atal Behari Vajpayer, prezidentas dešiniosios Jana Sangh partijos. Atominė bomba būsianti apsigynimui nuo raudonosios Kinijos, kuri jau turi pasigaminusi atominę bombą.

Japonai Užbaigė Kelionę per Pacifiką

Hakata, Japonija. — Jaunas japonų jūreivis pareiškė sekmdaiktą sugrįžo į tėvynę po ilgos kelionės.

Tai buvo pirmas žmogus, kuris užbaigė kelionę jachta į abi Pacifiko vandenyno puses.

Ryusuke Ushijima, 24 metų amžiaus, išplaukė iš šiaurės Kyushu, Japonijos, didžiosios pietinės salos, gegužės 6 dieną, perreitas metais, tonos ir pusės jachtoje, Thanatos vardu. Jis atvyko į San Francisco liepos 26 d. pereitų metų.

Senas Įstatymas Prieš Rūkyimą

Agan, Prancūzija. — Šio miesto taryba jau 1824 metais buvo išleidusi tokį įstatymą:

"Draudžiama rūkyti cigaretes gatvėse, turguose, pramogose ir viešose įstaigose". Tiesa, šis įstatymas nebuvo vykdomas, bet dabar, pasireiškus spėjlimams apie rūkymo pavojingumą. Agan miestuko tarybai ar ne laikas būtų tą įstatymą atgaivinti.

Esminių Pasikeitimų Nėra, Pasikeitus Tik Taktika

Vasara — išvykų laikas. Vieni vyksta į gamtą, lanko gražias ir įdomias vietas, kiti lanko nematytus kraštus ar savo gimines toli už jūrų marių. Amerikos laisvas žmogus, kad ir neilgai atostogų metu, pasiekia ir už geležinės uždangos esančius kraštus.

Sovietai nesigirdami komunistine laisve nenori nusileisti. Jie, po ilgų svyravimų ir pasirodymų, kai kuriems savo piliečiams taip pat leidžia išvykti į kitus kraštus. Tačiau, tarp šių išvykų yra skirtumas. Į anapus uždangos nuvykęs žmogus neturi judėjimo teisių. Jis ten gali apsigyventi tik jį nurodytose vietose. Jei nori su pažįstamais ar giminėmis pasimatyti, jie jam yra pristatomi, tačiau, jis turi mokėti ne tik už atgabenimą, bet ir už išlaikymą. Tik retais atvejais ten nuvykusiama leidžiama aplankyti gimines.

Tuo tarpu iš anapus atvykęs svečias į Ameriką, turi pilną judėjimo laisvę. Tai viena medalio pusė. Antroji šio medalio pusė, yra nei kiek negeresnė už pirmąją.

Ameriką išleidžia išvykti visiems, kas tik pareškia norą, tuo tarpu iš ten, išleidžiami išvykti tik išrinktieji — turi partijos ir vietos saugumo organų palaiminimą, plius palaiminimą iš Maskvos.

Gerai žinant, kad sovietinis režimas yra išlaikomas prievarta, nesunku suprasti, kokią antspaudą sovietai uždėda išvykstantiems.

Ir štai kodėl nei kiek netenka stebėtis iš ten atvykusių žmonių užsėdymu ir nenoru atsakyti į mūsų statomus klausimus arba jų lakoniškus atsakymus, kad: "Gyvename neblogai."

Šitoks atsakymas Amerikos komunistiniams triūbočiams tam pa gerai priedanga skiepyti žmonėse mintį, kad sovietinis režimas yra pasikeitęs, kad ten esą visko pilna, gi, priešiško nusistatymo žmonėse sukelia gardų juoką, o kartais ir pyktį, kurios pasekoje neretai išgirstame balsų, kad sovietai leidžia išvykti tik užkietėjusiems komunistams ir šnipams. Kaip tikrumoje yra leiskime kalbėti pavyzdžiams. Štai jie:

Atvyksta iš Lietuvos į Ameriką pagyvenęs lietuvis. Šių eilučių autoriui, bent keletą kartų teko su juo susitikti ir išsikalbėti. Pradžioje jis buvo labai atsargus ir santūrus. Tik daug vėliau, kai įsitikino mano neabejotiną lietuviškumą, į mano eilę klausimų atsakė klausimu:

— Jūs, kurie iš Lietuvos pabėgote, gerai žinote, kodėl taip pasielgėte. Jūs numatėte daug toliau, nei mes pasilikusieji. Ir aš, kaip matau, apie padėtį ten, esate neblogai informuoti. Tai kodėl atvykęs iš Lietuvos taip daug klausinėjate? Vieną klaidą kai kurie čia su savim nesiojasi, tai tie, kurie galvoja, apie emamus esminius pasikeitimus. Jų nėra. Yra pasikeitusi tik tiktika."

Neilgai trukus po pasikalbėjimų su svečiu iš Lietuvos, susipažinimo su viena atvykėle iš ten. Susipažinimo dieną aš jos neklausinėju. Girdėjau, prie apkrauto stažo ją kitus klausinėjant ir nei kiek nesistebėjau jos atsakymu, kad ten dabar gyventi galima. eBt gi, "ylos maiše nepaslepši", — sako lietuviška patarlė. Po kelių dienų nuo susipažinimo, susitinku ją su artima jos giminaite, vienoje didesnioje Chicagos biznio gatvėje. Zodis po žodžio ir jos sutinka, kad aš jas palydėčiau. Einame. Retkarčiais stabtelėjame prie puošnių langų. Pagaliau aplankome porą krautuvų ir pajutę mažą nuovargį ir algį, pakviečiu jas ką nors ant greitųjų užkasti ir pailsėti. Jos sutinka. Užėname į restoraną. Kai atsisdome, jos suvargusios akys sublizgėjo ir nukrypo į veikiančius automatų. "Aš, naudodamasis progą, užklausu ar dabartinėje Lietuvoje yra automatai? Ji atsakė: "Yra, tik kiek kitai veikia. Čia bėgte bėga, o ten tik laša. Aš ne tiek žūriu ir automatų, kiek į puodžiukus. Jie čia tokie įvairūs ir tokie gražūs, kad aš nuo pirmo pamatymo, negaliu jais atsigėrėti. Sakykite, ar galima jų pirkti?" Ir štai, kada mes patvirtinome, kad ji galinti pirkti kiek tik nori, ji iš džiaugsmo net sujudėjo. Ir šitas jos mostas manyje iškėlė klausimą ir ją užklausu,

ar Lietuvoje automatuose puodžiukai naudojami? Atsakė: "Lietuvoje prie veikiančių automatų, paprastai yra ant retėžlio pritvirtintas vienas metalinis puodžiukas ir tą vieną visi naudoja. Bet dažniausiai nerandį jokio puodžiuko. Jie lankytojų labai dažnai yra pavagiavę, o kol išrašomas naujas puodžiukas ir gaunamas, praeina kelios dienos ar net savaitės. Todėl, jei nori naudotis automatu, geriausiai yra turėti savo puodžiuką.

Likimas lėmė man susitikti ir su trečiu asmesiu, atvykusiu iš Lietuvos. Tai buvo gan jauna, apysitipi moteris. Kiek aš žinojau, ji Lietuvoje turėjo ne vieną, o net kelis artimus giminačius Lietuvos kariuomenės kūrėjus - savanorius. Vienas iš tų savanorių atsidūrė Amerikoje, o likusieji likosi gyventi ten. Turėdamas duomenų, kad tie jos giminačiai antros bolševikų invazijos metu buvo sunaikinti, užklausu: "Ką gi bloga padarė?" — Ji nesidrovėdama atsakė: "Jie patys kalti. Jie nepavėlėjo kisti ten, kur jiems nereikėjo." Prisipažįstu. Šitas jos atsakymas mane kiek pritrėkė ir aš kiek patylėjęs piktokai ją užklausu: "Ką ji turinti galvoje taip sakydama? Jie buvo išvileję ir partizanų veiklą, ar buvo sunaikinti vien už tai, kad buvo savanoriais kūrėjais." — "Na, ne todėl, bet todėl, kad jie nepritapo prie naujo režimo, kas yra laikoma nepatriotiška ir nusizengimu" — atrėžė.

Aš nepasidaviau. "Tamsta paminėjai patriotizmą. Aš nesu prantau, ką jūs vadinate patriotizmu? Aš skaičiau sovietų spaudoje apie raudonarmiečių gynimą, juos užpuolus vokiečiams. Išlikusius ir pasižymėjusius raudonarmiečius ten vadino partizanais ir herojais, o lietuvius krašto gynėjus, kurie yra verti tos pačios pagarbos, vadinate nepatriotais ir net krašto išdavikais. Tai kur gi logika? Kur komunistų propaguojama savikritika?"

Ji kurį laiką tylėjo. Tylėjau ir aš. Atsisveikinant, kvietė atvykti į Lietuvą ir pažadėjo parūpinti ten man pilną judėjimo laisvę.

Čia pattekti pavyzdžiai leidžia mums pasidaryti kai kurias išvadas. Bene pati svarbiausioji yra ta, kad tiek komunistiniai triūbočiai, tiek ir pykčio pagautieji nėra teisūs.

Amerikos komunistai ir jiems pataikaujantieji pikta meluoja, o pykčio pagautieji ir tvirtinantieji, kad sovietai į užsienius iš-

Lietuviškos Kultūros Istaiga

Stanley Balzekas, Jr., nuo seno puoselėjo mintį įsteigti Lietuvos kultūros muziejų. Tą svajonę jam pavyko įkūnyti 1966 m. birželio mėn. 22 d., kada buvo viešai ir iškilmingai atidarytas, vad. Balzeko Lietuvių kultūros muziejus. Siam muziejui pagrindą sudaro atpirkti iš čekiškiams gerai atmenamo dr. Al. Račkaus, muziejiniai ir archyviniai eksponatai — medžiaga, vaizduojanti lietuvių praeitį ir jų kultūros raidą.

Nuolatinio rūpesčiu ir planingu darbu šis jaunas muziejus praturtėjo vertingais eksponatais ir moderniška sutvarkytas. Senosios imigracijos lietuvių bėgdami nuo rusų caro "globos", o atsiradę čia po IIjo Pasaulinio karo — bėgdami nuo stalininio teroro, atsisveikindami su tėvyne, kiekvienas pasėmė gimtosios šalies kokį nors daiktą atminimui, arba nors saują gimtosios žemės, kurią kaip gerą motiną mylėjo, dėl kurios aukojosi, kariavo.

Seniesiems persikeliant amžinybėn, visos brangiausios gimtosios šalies relikvijoms, simboliai palieka, o čiagamiai palikuonys jų nebebrangina, nebesaugo ir dažniausia, kaip "bevertes" sunaikina. "Balzekas besisielodamas tokių pinigais neįvertinamą kultūros turtą išsaugoti, įvairiais būdais rinko tokius daiktus muziejui. Tuo būdu surinktais vertingais eksponatais praturtino ir praplėtė savo jauną muziejų, kuriame dabar sutelkta nemokami kultūros lobiai.

Dabar muziejaus dėmesį patraukia "Lietuvos Vargo Mokykla", to paties vardo P. Rimšos skulptūros kopija, legendarinio kunigaikščio Gedimino sapno scena, Lietuvos "auksas"—įvairių išdirbinių pavidale — gintaras; numizmatikos ir filatelijos objektai. "šalti" ginklai, riterių šarvai ir kt.

Muziejus turi ir archeologijos, architektūros, meno ir geneologijos skyrius.

Be aukščiausių paminėto, čia yra turtinga lituanistinė biblioteka ir spaudos — foto skyrius. 1969 m. muziejų aplankė — 38,879 asmenys.

Esamos patalpos muziejui jau per ankštos. Projektuojama praplėsti, pristatant atitinkamą sparną. Muziejus turi gausų būrį "draugų"-rėmėjų, kurie metinio mokesčio moka \$6, o įmokėje \$100 laikomi amžiniais nariais-rėmėjais ir jų pavardės įrašytos vario plokštelėse viešai kabo muziejuje. Muziejų tvarko pats jo įkūrėjas ir prezidentas

leidžia tik užkietėjusius komunistus ir šnipus, klysta. Su atvykusiais šnipais ir komunistiniais užkietėjusiais atvyksta ir gerų žmonių. Gal tikrumoje jie sudaro tik priedangą infiltruoti šnipus, tačiau gerų lietuvių atvykimo fakto negalima paneigti. —Juozas Ulenas.

p. S. Balzekas, Jr., čia gimęs ir baigęs aukštus mokslus. Muziejaus veiklą remia moterų — muziejaus rėmėjų organizacija, vadovaujama Marijos Kraučūnienės ir jos veiklios pavaduotojos p. Dela Zūnas (abi tautiniais susipratusios lietuvių tės).

Muziejus leidžia informacijos biuletinį "Museum Review". Spauda informuojama atskirose korespondencijomis ir iliustracine medžiaga.

Muziejaus adresas: Balzekas Museum of Lithuanian Culture, 4012 Archer Av., Chicago, Ill. 60632. Kalpas Uoginius

Žemaičių Kultūros Klubo Susirinkimas

Žemaičių Kultūros klubo pusmetinis susirinkimas įvyko birželio 17 d. Hollywoodo svetainėje.

Susirinkimui vadovavo klubo pirm. Juozas Skeivys.

Buvo pagerbti vienos minutės atsistojimu šie mirę klubo nariai: Zuzana Beržinskis ir Mometas Petrauskas, o giminėms buvo išreikšta užuojauta.

Toliau buvo apsvarstyti pusės metų nuveikti darbai ir sudaryta programa ateinančiam pusmečiui.

Vėliau buvo parskaityti laiškai: 1) Chicagos Lietuvių Tarybos ir 2) Amerikos Lietuvių Tarybos Genocido reikalais. Pir-

masis, kaip pavėluotas — padėtas į archyvą, o dėl Genocido, laisvą aptarę ir pirm. J. Skeivui apibudinus jo reikšmę, klubas nutarė, kad ir iš kuklių pajamų paskirti 10 dol. auką. Dar prie tos sumos klubo narė p-nia X. Z., kuri prašė pavardės neskelbti, patriotė, lietuvių pridėjo asmenišką 10 dol. auką. Viso klubas paskyrė \$20 dol. auką.

Klubas nusprendė ir šiais metais suruožti du piknikus: buvusiame Liepos sode, liepos 12 d., ir 2) rugpjūčio 2 d.

Tam reikalui išrinkta ir komisija iš Jono Didžvalgio, Bernice Zengulis ir R. Didžgalvio, o antram piknikui, prie komisijos priskirtas ir Juozas Skeivys, pirm.

Tą patį vakarą komisija pradėjo kruopščiai ruošti parengiamąs — verbuodami ir pagelbinį personalą.

Liepos ir rugpjūčio mėn. klubas turės atostogas ir susirinkimų nebus.

Žemaičiai tarpusavy puikiai sugyvena; yra vieningi ir darbštūs klubo reikaluose, kai klubui vadovauja J. Skeivys.

Po susirinkimo buvo vaišės, o p. Dela Ketvirtis ir lietuviško sūrio padėjo. Po l'nsmos nuotaiškos 10 v. v. išsiskirtėm namo.

Juozas Skeivys, Klubo koresp. ir pirm. Byrant dirvoj, birs ir jaujoj.

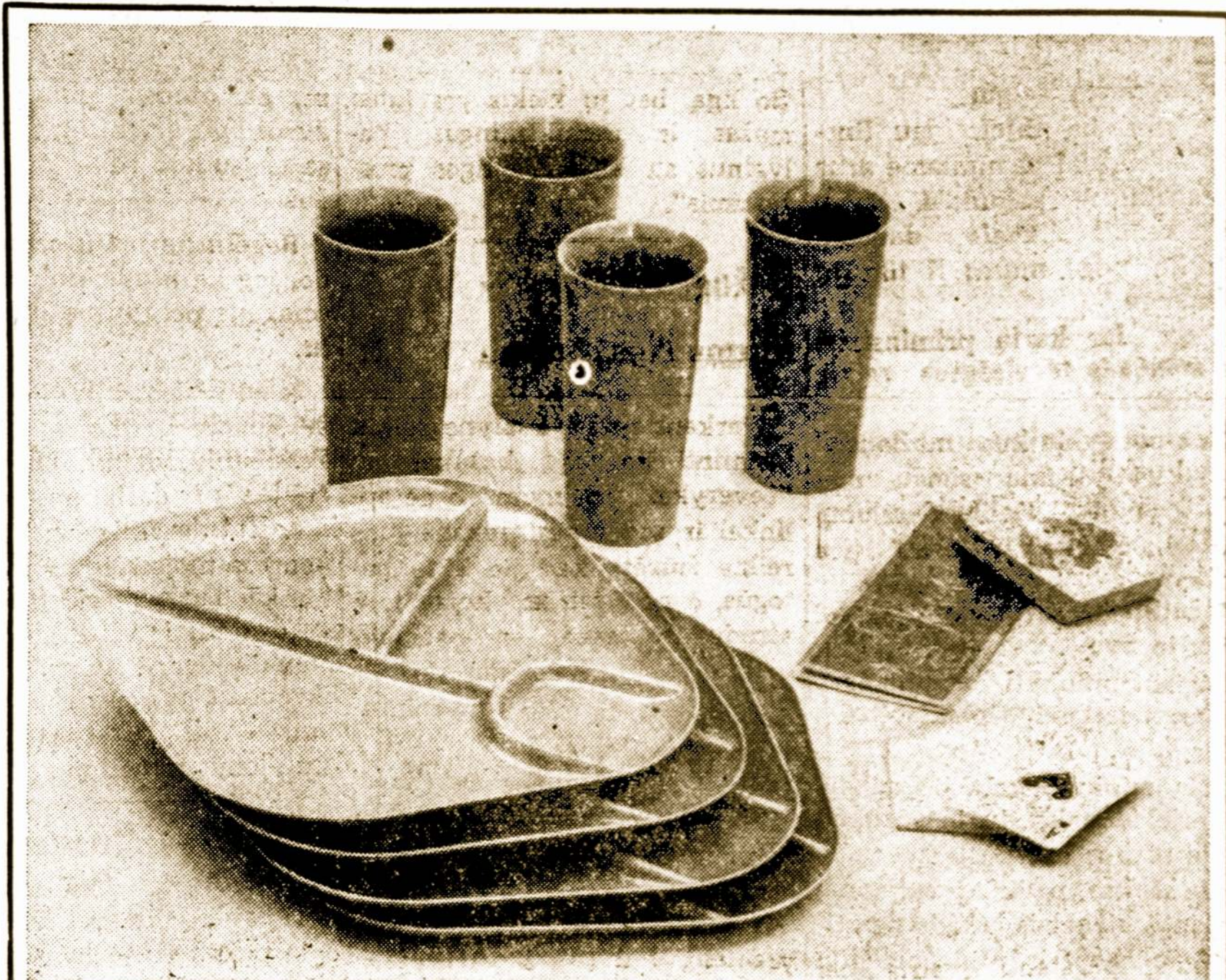
Balzeko Lietuvių Kultūros muziejaus Moterų pagalbino vienetų veikėjos, iš k. į d.: pirm. Marija Kraučūnienė ir Della Zūnas — vicepirm.

Foto Jurgio Kasakalčio

Solženicinas bus ištremtas?

New York. — Šios savaitės Newsweek magazinas rašo, jog sovietų degraduotas žymus rašytojas Aleksandras Solženicinas gali būti ištremtas į kurį nors neutralų Europos kraštą.

Honolulu — Havajų salose yra 210,000 katalikų, 130,000 budistų ir apie 20,000 mormonų, episkopalų ir United Church of Christ sektų.

Yours Free...
"Gambler" Dishware,
for leisure living
From the "accessibles"

Vasarą gyvenimas ramesnis, o su šiuo patogiu indų komplektu dar maloniau praleisite savo laisvas valandas. Keturiš stiprios plastikos lėkštės ir puodeliai yra ypatingai parankūs valgyti kieme, paplūdyje, gegužinėse, ar šiaip pietaujant. Šis indų komplektas nedūža ir indams plauti mažinoj. Prie kiekvieno komplekto priedų dar yra po dvi kalades kortų ir užrašams knygelė. Kad gautumėt šią dovaną, tereikia tik atidaryti naują sąskaitą su \$500.00 ar daugiau, arba tokią sumą pridėti prie jūsų dabartinės sąskaitos. St. Anthony Savings turi platų pasirinkimą įvairių taupymo planų, pritaikintų bet kokiems taupymo reikalavimams. Tik viena dovana teduodama šeimai; pasiūlymas baigsis liepos 12-tą; dovanos nesunūčiamos paštu. Skambinkite arba atvykite dar šiandien..

Saint Anthony Savings

1447 South 49th Court
Cicero, Illinois 60650

PHONE: 656-6330 JOSEPH F. GRIBAUŠKAS, EXEC. SEC'Y

Member Federal Savings and Loan Insurance Corporation, Washington, D.C.

PASKAITOS IR TYRINĖJIMAI
atsibūna kiekvieną sekmadienį, svetainėje Y.M.C.A., 6235 S. Homan Ave., prie 63rd St., nuo 10—12 val. ryto.
Kviečiame visus, norinčius susipažinti su Dievo tiesos žodžiu, ir per jį surast išganyto kelią.
Įėjimas nemokamas, kolėktų nėra.
Švento Rašto Tyrinėtojai

FRANK'S T.V. & RADIO, Inc.
Didelis pasirinkimas įvairiausių televizijų, radijo stereo aparatų. — Oro vėsintuvai. Spalvotos televizijos aparatai. — Pardavimas ir taisymas.
3240 SO. HALSTED STREET — Telef. CA 5-7252

Kas tik turi gerą skonį, Višką perka pas Lieponį!
Lietuvių Prekybos Namai
FURNITURE CENTER, INC.
MARQUETTE PARKE
6211 So. Western Ave. PRespect 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS
Pirmadienį ir ketvirtadienį — nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom — nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais — nuo 12 iki 5 val. vak.

Greita Pagalba
Nenusimink, gausi pagalba. Vaistai, kurie buvo ilgai laukiami, nuo reumatizmo, rankų, kojų nutirpimo ir skaudėjimo jau yra.
Tuojau siųsk šį skelbimą ir savo vardą su antrašu, ir mes atsiųsime vaistų išbandymui.
ROYAL PRODUCTS
Newark 4, New Jersey
North Sta., P. O. Box 9112

1970 Plymouth-Duster

Plymouth Valiant Duster 2-Door Coupe
Kaina nuo **\$1,995.00**
25 mylias su vienu gallonu
PLYMOUTH, VALIANT-BARRACUDA, ROAD RUNNER
GTX, FURY — DUSTER
BALZEKAS MOTOR SALES, INC.
4030 ARCHER AVENUE — PHONE VI 7-1515

Seimininkėms

Daržovių Sriuba

Daržovių Sriuba
 Vasaros metu reikėtų dažniau virti sriuba iš daržovių. Lietuviškas daržovių sriubos receptas yra toks:
 Paimkite:
 6 bulves,
 2 morkas,
 1/4 galvos šviežių kopūstų,
 1 šaukštą sviesto ir
 1 kvortą pieno.
 Bulves supiaustyti mažais gabaliukais, morkas galima sutrinti stambia tarka, kopūstus supiaustyti ne taip smulkiai.
 Daržovės išvirti mažame kiekyje vandens.
 Pirmiau dėti tas, kurios ilgiau verda, būtent: morkas, paskiau kopūstus ir bulves.
 Kai daržovės išvirs, sriuba užbaltinti pienu, pridėti druskos ir sviesto.
 Supylus pienu, geriau nebeužvirinti, tik pakaktinti.

Nurodymai Lietuviškam Pyragui Iškepti

Norinčioms iškepti skanią, baltą duoną arba "pyragą" bent 2 ar 3 keptiukus, paimkite:
 4 šaukštus cukraus,
 1 šmotelį mielių,
 7 puodukus miltų,
 1 šaukštuką druskos,
 2 uncijas sviesto,
 1 kiaušini,
 1 1/2 stiklinės pieno ar daugiau.
 Pieną pašildyti ir supilti į indą, kuriame bus maišomas pyragas.
 Atskiroje stiklinėje sutrinti mieles, pridėti 2 šaukštukus cukraus ir trinti kol jis pasidarys skystos.
 Tada jas pilti į šiltą pienu, kartu sudėti pusę miltų ir išplakti.
 Tešlos paviršius pridengti rankšluoščiu ir pastatyti į šiltą vietą, kad pakiltų.
 Po 3-5 valandų, kai tešla nusileidžia, ją reikia minkyti.
 Minkant visų pirma likusieji miltai, druska, su cukrum ištrinti trynys.
 Baigiant minkyti, supilamas tirptas sviestas ir išplaktas baltymas.
 Tešlą minkyti, kol ji nebelips prie indo kraštų bei rankų ir joje atsiras oro pūselėlių.
 Inde tešlos paviršius sulyginti, aptepti riebalais (kad neušidėtų plutele) ir, pastačius šiltai, duoti dar kartą pakilti.
 Palaikus 45 min., išimti tešlą ir padėti ją ant miltais apibertos lentos.
 Paskiau padalinti į dvi ar tris dalis, sudėti į riebalais ištepintas formas (blėtas) 9 x 9 x 5 ir palaikyti šiltoje vietoje vieną valandą.
 Prieš keptant, pyrago paviršius aptepamas išplaktu kiaušiniu.
 Kepti reikia 50 min. apie 400 krošnies temperatūros.

Receptas Raugintam Pieniui Pagaminti

Visi mėgstame raugintą pieną, tačiau miestuose saldus pienu yra pasteurizuotas ir jį tiesioginiai sunaiku surauginti.
 Kad pienu suraugintum, reikia panaudoti štai ką:
 Kvortą saldaus pieno reikia truputį pašildyti iki kambario temperatūros ir į vieną tokio pieno stiklinę įdėti 2 šaukštus rūgščios grietinės.
 Gerokai sumaišius, įpilti į likusį pienu.
 Paskiau palikti jį virtuvėje, o kai surugs, padėti keliom valandom į šaldytuvą.

Kiaulienos Kepsnis

Paimama:
 kiaulieną (loin of pork),
 1 1/2 šaukšto druskos ir

1/2 svoro sūdytos kiaulienos (salt pork).
 Reikia ištrinti kiaulieną (loin of pork) druskos ir ant viršaus kiekvieno gabaliuko uždėti po mažą gabalėlį sūdytos kiaulienos (salt pork).
 Kepti — vidutinėje temperatūroje (350 laipsnių Farenheito) iki gerai iškeps.

Obuoliai Kepti Tešloje

Paruoškite tešlą, panaudojant:
 4 kiaušinių trynius,
 4 šaukštus miltų,
 4 šaukštus cukraus ir
 viską gerai sumaišant.
 Nulupkite obuolius, išgrežkite vidurius, supiaustykite riekutėmis arba rypkelėmis, o paskiau apvyniokite jas tešla ir kepkite karštame svieste.
 Atsargiai apversti, o kuomet paruduos, paduoti į stalą apibėrus cukrumi.

Skanos Bulketės

(Butter Rolls)
 Paimti:
 1 1/2 puoduko pieno,
 1 puoduką cukraus,
 2 gabaliukus mielių (yeast squares),
 6 puodukus miltų,
 4 kiaušinius,
 1 šaukštuką druskos ir
 1 puoduką išleisto sviesto.
 Daroma taip.
 Į verdantį pienu įberti cukrų, ataušinus jį, įdėti susmulkintas mieles.
 Išmaišius, pridėti 3 puodukus miltų, gerai viską išsukti ir pastatyti šiltoje vietoje 45-kioms minutėms pakilimui.
 Atskirai išsukti kiaušinius, pridėti druskos, sviesto ir supilti į ankščiau paruoštą tešlą. Sudėti likustus miltus ir vėl gerai išmaišyti.
 Palaikyti 1 valandą šiltoje vietoje pakilimui.
 Pakilus tešlai, ją išimti ir padėti, ant lentos pabarstytas milttais.
 Supiaustyti ją tešla 1 colio storumo gabaliukais.
 Patepti jų viršų išleistu (tirtu) sviestu, suvirinti, sudėti į blėką pirmąją ištepus riebalais.
 Vėl palaikyti 6 sek. šiltoje vietoje, kad bulketės pakiltų (pusę valandos).
 Kepti — vidutinėje krosnyje apie (375 laipsnius Farenheito) 2 minučių.

Lietuviškas Tortas

Seimininkėms, kurios planuoja rengti savo namuose vaišes, pabandykite iškepti lietuvišką tortą, kuris visiems patiks.
 Tam tikslui paimkite:
 2 puodukus išsijotų kvietinių miltų,
 2 puodukus kepimo miltelių,
 1/2 šaukštelio druskos,
 1/4 šaukštelio cukraus,
 3 kiaušinius,
 2/3 puoduko pieno,
 1 šaukšt. vanilijos.
 Į persijotus miltus sudėti kepimo miltelius (baking powder), druską ir persijoti tris kartus.
 Atskirai susijudyti sviesto puodelyje, gerai išmaišyti su cukrum, pridėti išplaktus kiaušinius ir išplakti.
 Laipsniškai perdėti persijotus miltus bei pienu, plakant prie kiekvieno įpylimo.
 Pridėti vanilijos, išplakti ir supilti į dvi sviestu išteptas formas (blėtas).
 Kepti vidutiniškai karštoje krosny (375 laipsnių Farenheito) 25 min.
 Išimtas iš krosnies, kepiny išlaikomas formoje kol atvės.
 Paskiau viršų galima aptepti šokoladiniu ar vaisių skys-

Puikūs Puodžiūno Baletų Studijos Vakarai

8Jaunimo centre birželio 6 d. vakare įvyko Jaunučių Puodžiūno baletų studijos mokinių vakaras. Salė buvo pilno žmonių, daugumoje mokinių, tėvų, artimųjų ar baletą meno mėgėjų.
 Vakarų programos pirmoji dalis, skirta Šopeno muzikai, scenoje programos išpildymai sekė viena po kito, be jokių pertraukų. Buvo išpildyta: valsai, mazurka, nocturnas, fantazija, impromptu, balero, polonaise ir kt. Antroj daly — "Rendez vous", tai lietuviškų liaudies melodijų pynės, kurios puikiai tiko baletui šokiams.
 Scenoje matėme nuo vieno iki keleto dešimčių šokėjų. Pati scena ir dekoracijos atrodė didingai ir gražiai, o šokėjai grakštūs ir išpūdingi. Tai nuopelnas prietarosio, talentingo ir gausaus baletų šokėjo ir choreografo Jaunučio Puodžiūno.

Solo partijas gerai atliko Violeta Karosaitė, Jaunūtis Puodžiūno baletų studijos šokėjas ir aktorius. Taip pat pažymėtinos dvi jaunos šokėjos Janina Kolytė ir Cornelia Bakšytė, Jos šoko ir vaidino su žavinga interpretacija.
 Visų solistų baletininkų atlikti šokiai su pasigėrėtina ekspresija. Už visą tai žiūromai nepagalėjo jiems katučiai.
 Šokėjai dėvėjo gražius ir išpūdingai atrodančius rūbus. Tai nuopelnas balerinos V. Karosaitės, kuri paruošė kostiumų eskizus.
 Muzikos garsus puikiai tvarkė F. Daukus, dekoracija — S. Ramonas ir apšvietimą — K. Cijūnėlis.
 Malonu prisiminti tą puikų baletą vakarą su puikiais šokėjais, kurie su dideliu atsidėjimu šoko ir vaidino. Dėka mūsų gabalių ir darbiškų baletų studijos mokytojų Jaunučio Puodžiūno ir Violetos Karosaitės turėjome

Mandagumas — Svarbi Mūsų Pareiga

Išlydinti Svečius iš Namų
 Turint didesnį būrį svečių, su išinančiais atsiveikindama čia pat bute.
 Tačiau, jei pavyzdžiui, svečiavosi tik viena pora, tai reikia palydėti iki išeinamųjų durų ir tarpdury palaukti, kol išvyks automobilis ar kiek toliau atsitols.
 Jei turime svečius, kurie buvo pas mus apsinakvoję ar kiek ilgesnį laiką sustoję, visada reikia padėti jiems su bagažu nuvykti į stotį ar bent išnešti jų daiktus iki automobilio, jei jie naudojami savo susisiekimo priemonė ar yra išauktas taksis.
 Jei kas mus pakviečia į tea-

Ivairyenybės

Iš visų senovės laikais skaitomų statybos stebuklų, užsiliko tik vienos piramidės Egipte.
 Winthrop Rockefeller nusprendė kandidatuoti į Arkansaso gubernatorių trečiam terminui.
 Vakarų Vokietijos parlamentas suteikė teisę balsuoti ir, 18 metų jaunuoliams.
 Kalbėti mes išmokstame vaikystėje, bet tylėti mums nesiseka išmokyti, net ir senatvėje.
 Baltimorė, Md., miestas buvo pirmas, kuris įvedė 1816 metais namų apšvietimą gazu — dujomis.
 Zmogaus supratimu nėra negalimo, jeigu jam pačiam to atlikti nereikia.
 Pirkta duona peilio bijo.

Naujasis Britanijos ministras Edward Heath apsuptas gerbėjų, po rinkimų laimėjęs.

Dar vienas diktatorius

Quito. — Ekvadoro prezidentas Ibarra, remiamas kariuomenės, pasiskelbė krašto diktatorium, paleido kongresą, uždarė teismus, bankus, universitetus. Universitetų studentų ir darbo unių vadus suėmė. Tai daryti, sako, paskatino aukščiausiojo tiesmos panaikinimas kai kurių prezidento pinių dekretų ir vis dažnėjančiam ramumui universitetuose.

Vagystės lėktuvuose

— New York. — Emė smarkiai dingti pašto siuntos lėktuvais. Dėl to paštas skiria bausmes oro linijoms: už pirmuosius tris žuvusius paketus oro linija baudžiama po 50 dolerių, kitus dešimtis po 100 dol., o toliau už kitus jau baus 1,000 dol. Paštas taip pat pristatys visą siuntą iš pašto iki lėktuvų ir atgal. Šio mėnesio gale Pašto departamentas šaukia visų oro linijų, 30, tuo reikalu konferenciją.

Willy Brandt pas popiežių

VATIKANAS. — Popiežius Paulius VI, kaip oficialiai pranešama, liepos 13 d. specialioje audiencijoje priims Vakarų Vokietijos kanclerį Willy Brandt.
 WASHINGTONAS. — Nixonas vetavo ligoninių statybos įstatymą, kuriuo skiriama 1.2 bilijonai dolerių laike trejų metų. Tam reikalui suma perdidelė, nėra pinigų.

Vienos dienos pamšimas Rio de Janeiro

RIO DE JANEIRO. — Kai sekmadienį Brazilijos futbolo komanda laimėjo pasaulines pirmenybes, visi miestai buvo parnašūs ir karnavalus. Iš džiaugsmo ir pamšimo vien Rio de Janeiro gatvėse buvo negyvai sutrypta 44 žmonės, o 1,800 atsilūnė ligoninėse. Dar nežinoma kiek žuvo ar žus, kai grįš ar grįžo komandos žaidėjai ir visi norės prie jų prisipausti ir atimti nora silū išpėsti.

Cy Union has a Free Gift for Savers

Galite pasirinkti vieną iš šių lagaminėlių — tasių atidarydami taupymo sąskaitą su \$200.00 ar daugiau arba įdedant tokią pat sumą į Jūsų dabartinę Union Federal Savings sąskaitą. Šie krepsniai yra naujausio fasono iš pūklios vinil medžiagos, gražiausių spalvų. Jie idealūs trumpai kelionei arba šiaip ką nors įsidėti kur nors einant, net ir į papiūdymį. Viena dovana šeimai; paštą nesiunčiama. Pasiūlymas galioja nuo birželio 22-os — baigsis liepos 31 dieną.

6% 2 Year Certificate \$5,000 or more

5% Regular Passbook Savings

INTEREST PAID QUARTERLY

FREE MARTEX TOWEL SET FOR SAVING \$1000. G.E. A.M. AND F.M. RADIO FOR SAVING \$5000.

UNION FEDERAL SAVINGS

3430 South Halsted Street • Chicago, Illinois 60608 • Phone 523-2800

Kas Naujo Chicagoje

Ir Mūsų Lietuviškoje Apylinkėse

Sandaros Piknikas Iyvkis Sekmadienį Liepos 26 dieną

...Norime pranešti, kad metinis Sandaros piknikas įvyks sekmdienį, liepos 26 dieną Bučio darže, Willow Springs, Ill./

Tai bus graži mūsų bendra vasarinė šventė, kurioje galėsite smagiai pasisvečiuoti ir laimėti vertingų dovanų, kurių bus gana daug.

Turėsime skanių lietuviškų vaisių, o šokiams gros geras Jurgio Jonikio orkestras.

Kviečiame visus mielus taučius ruošti šiais gražiais vasarinei pramogai — Sandaros piknikui.

Kostas Venckus Padarė Didžiausią Pasaulį Gitarą Chicagoje

Harmony kompanija Chicagoje prieš kurį laiką pademonstravo didžiulę gitarą, pažymėjama, kad tai yra pati didžiausią pasaulio grojamoji gitara. Ji yra 9 pėdų aukščio ir sveria 80 svarų.

Sitą sensacingą įvykį paminėjo veiki visa amerikoniškoji spauda. Nuo amerikoniškos spaudos neatšilo ir lietuviškoji dienaščiui patalpindami tos gitaros fotografiją. Bet gi, nei vienas laikraštis nepaminėjo, kas buvo tos gitaros meistras — kas ją padarė.

Pasiteiravę patyrėme, kad ją padarė toje kompanijoje dirbąs lietuvis Kostas Venckus, gyvenąs 4543 So. Hermitage ave., Chicago.

Teodora Damkus Iškilmingai Palaidota

Po ilgesnės ligos, birželio 20, m. rė Teodora Domkus, gyvenusi Marquette Parke.

Ji buvo iškilmingai palaidota peraitą antradienį iš Stepono Lack (Lackawicz) koplyčios, Sv. Kazimiero kapinės.

Pal'ko nuliūdime dukra. Helen ir sūnus Walter ir daug giminių.

Reiškiame gilia užuojautą dukrai Helen netekusiai brangios mamytės.

PRANEŠIMAS

Roselando Žemaičių Draugiško klubo -pusmetinis susirinkimas

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

(Licensed by VNESHEPOSILTORG)

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.—Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas. automobiliai, motociklai, šal'dytuvai, maistas, doleriniai Certifikatai.

Vedėjas E. ŽUKAUSKAS

Praktiška Mašina Bulvėms Tarkuoti

TINKA VALGYKLOMS IR PRIVATINIEMS NAMAMS

Ši Mechaniška Tarka Yra

Mano Paties Pagaminta.

- + Gerai atlieka darbą
+ Lengva Operuoti
+ Nebrangiai Kainuoja

102 SPRINGS STREET

WILLOW SPRINGS, ILL.

Viktoras J. Schults (Šukys)

DĖL INFORMACIJŲ, PAŠAUKITE TERMINAL 9-6823

TRUMPOS ŽINIOS

Petras Vilkėlis paminės savo gimtadienį birželio 29 d. savųjų tarpe.

A. Butkevičius, 4750 S. Rockwell St., užsimokėdamas už Sandarą, pridėjo dar ir auką paremti laikraštį.

P-nia Emily Balzekas savo gimtadienį celebruos birželio 29 dieną.

Ričardas Ramanaukas, gyvenąs Camp. El Torro, Santa Ana, Calif., atostogavo dešimt dienų pas savo tėvelius Erną ir Ceslovą Ramanaukus, Chicagoj, 4136 S. Maplewood Ave., Pereitą sekmdienį išvyko į namus — į Californiją.

Leonas Kazlauskas, 4120 So. Mozart St., pratęšė prenumeratą ir spaudos re'kalams paliko auką. Labai dėkojame!

Iš Romos atvykęs vysk. Martinus, kuris Sv. Kryžiaus ir Cicero bažnyčiose laikė pamaldas, Abiejų parapijų žmonės pasigėdo iš jo pusės lietuviško žodžio, nors jis lietuviškos kilmės.

Helena Slavinskienė, 4439 So. Fairfield Ave., užsimokėdama už Sandaros prenumeratą, pridėjo stambesnę auką laikraščio palaikymui. Nuoširdžiai jai už tai dėkojame.

Ona ir Jonas Noreikai, 6541 S. Rockwell St., mūsų korespondentui išreiškė padėkos žodžius, kad "Sandarą" esanti kaip iš dangaus mums siunčiamas savitraštis, nes joje yra malonių ir naudingų žinių apie sveikatą, šeiminkėms naudingi patarimai, įvairios trumpės žinios. Jie du esą vyresnio amžiaus, tai "Sandarą" skaito nuo pradžių iki paskutinio puslapio ir vis randą įdomių žinių. Prašę padėkoti red. M. Vaidylai ir visam štabui, kad ir toliau toki laikraščių leisti, kas j'ems paprastems žmonėms yra viskas su prantama ir naudinga. pr.

Sėkmingai Praėjo Balso Gegužinė

Pereitą sekmdienį, birželio 21 d. surengta Balso gegužinė Bučio darže, nors lietus pylė per visą naktį ir net rytą, bet buvo sėkminga, sutraukusi gana daug publikos ir net iš tolimų apylinkių. Veikė bufetas, valgykla, vaikų žaidimai, laimėjimai, geriausiu pasisek'imu. Tai nuopelnas gabaus organizatoriaus ir žy'maus Balso veikėjo, Chicago's apygardos pirmininko Valerijono Simkaus, pradedant grupę pas'šventusių darbininkių-kų.

UPYTĖS KLUBO PIKNIKAS ĮVYKS BIRŽELIO 28

Upytės Draugiškas klubas rengia pikniką, kuris įvyks sekmdienį, birželio 28 d. Onos Bruzgailienės sode, prie 83-čios ir Kean Ave., Willow Springs, Ill. Pradžią 12 val.

Visus narius ir svečius kviečiame dalyvauti, nes bus gardžių užkandžių, veiks bufetas ir bus gražių dovanų. Šokiams gros A. Wallūno orkestras.

Valdyba ir Komisija

MOVING

Apraustas Perkraustymas

Įvairių Atstumų

A. VILIMAS

823 WEST 34TH PLACE

Telef. FRontier 6-1882

PASINAUDOK DABAR AUKŠTESNIAIS DIVIDENDAIS

5%

Passbooks

5½%

Investment

bonus plan

\$1,000 minimum

6%

\$5,000 minimum

2 year certificate

5½%

\$1,000 minimum

1 year certificate

Savings Insured to \$20,000. — Highest reserves.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N

4071 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632

LA 3-8248

Birutė Pūkelevičiūtė Perėmė Jono Karvelio Knygną

Birutė Pūkelevičiūtė

Zinoma rašytoja, aktorė, režisiorė Birutė Pūkelevičiūtė, 6040 S. Maplewood Ave., perėmė-nupirko iš prekybininko Jono Karvelio knygną, 2501 West 71 Street.

Kartu nupirko ir turtingą plokštelių leidinį, kuris vis papildomas naujomis. Be to, knygnas papildomas ir naujomis knygomis, periodika bei įvairiomis dovanomis: drožiniais, karoliais, audiniais ir paveiksiais.

Nors nėra dar pilnas mėnesis, kai nupirko knygną, bet pasisekimas didelis, kai naujoji savininkė Birutė, turėdama daug pažįstamų ir nuoširdžių garbintojų, kasdien pirkėjų vis didėja.

Linkime dar didesnės sėkmės!

Sėkmingai Praėjo Balso Gegužinė

Pereitą sekmdienį, birželio 21 d. surengta Balso gegužinė Bučio darže, nors lietus pylė per visą naktį ir net rytą, bet buvo sėkminga, sutraukusi gana daug publikos ir net iš tolimų apylinkių. Veikė bufetas, valgykla, vaikų žaidimai, laimėjimai, geriausiu pasisek'imu. Tai nuopelnas gabaus organizatoriaus ir žy'maus Balso veikėjo, Chicago's apygardos pirmininko Valerijono Simkaus, pradedant grupę pas'šventusių darbininkių-kų.

Restoranas KAUNAS

2601 West 47 Street. laikinai uždarytas dėl remonto. Jei kas norėtų pirkti namą ir biznį, tai prašome paskambinti telefon' VI 7-9087

Įsnuomuojamias Butas

Įsnuomuojamias butas, air condition, su baldais ar be baldų; iš keturių kambarių su vonia ir uždaru porčiumi, III aukštas (Rear): 3429 S. Union St., Chicago, Ill. Phone CA 6-5710.

D. PETRAVIČIUS

Plumbing and Heating Service. Guaranteed Flood Control. Clean and Repair Catch Flood Control. 950 WEST 36th STREET Chicago, Illinois Phone: 523-2267 Before 9 A.M.

Vaizdas kiek liūdnesnis, pažvelgus į Bučio gyvenamą pastatą, kada pernai sudegė. Net ir savininkui negyvenant, žolė didžiausia užaugusi, takai po lietaus sunkvežimių išvažinėti. Bet vietos gegužinėm nėra niekur gesesnės. —J. Fab.

Premijų Įteikimas ir Partizanų Pagerbimas

Birželio 20 d. Jaunimo centre įvyko "LAS ir "Laisvos Lietuvos" premijų įteikimas konkurso laimėtojams. P. Jurgiuo Gliuadai buvo įteikta \$1,000 premija, Aloyziui Baronui — \$500 ir A. Kairiui \$500. Premijas įteikė cenatai: V. Simkus, Br. Macianškis ir J. Valušaitis, Laureatai tarė savo žodį. Raštu sveikino gen. kons. dr. P. Daužvardis rašytojus, mecenatus, ir konkurso organizatorius.

Po pertraukos sekė montažas iš premijuotų veikalų: Su laureatų kūryba supažindino Jaunimo teatro aktoriai: L. Jadviršytė, M. Eivaitė, R. Vasiukevičius ir L. Alenskas, su piano palyda, gražiai perteikdami rašytojų kūrybą, kurią sudarė A. Kairys.

Koncertinėj daly pasirodė jaunieji solistai: B. Bajalytė, Z. Burneikytė, A. Baronaitė ir V.

ECONOMY MEAT MARKET

3210 So. Halsted St.

Galima gauti visokios rūšies mėsos ir lietuviškų, namie gamintų dešrų; taipgi lenkiškų ir 'tališkų. Kaina 79 c. už svarą.

Priimami užsakymai mažesn'ais ir didesniais kiekiais pobūviams bei šiaip parengimams ir prekes pristato į nurodytą vietą nemokamai.

Bizniui vadovauja: Genovaitė ir Aleksandras Barada. Tel. CA 5-4995.

PARDUODA

7 blokus žemės sklypą (100x149 pėdų), Lake Como Beach, Wisc. Pirkinyms yra 2 mylios už Lake Geneva, Wisc.

Skamb'nti: 927-8671, P. Moe kaitis.

BELL REAL ESTATE

Juozas Bacevičius

6455 So. Kedzie St., Chicago, Ill. 60629 Telef. 778-2233

Įstaiga veikia: nuo 9 iki 8 val. vak. kasdieną. Seštad. ir sekm. nuo 9 iki 4 val. p. p.

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95th Street CHICAGO, ILLINOIS Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

GUŽAUSKŲ

Beverly Hills Gėlinyčia

Gražiausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuviams ir dėl kitų visokių papuošimų.

2443 WEST 63RD STREET

Tel. PRespect 8-0833 - 8083

Antanas ir Aldona Gužauskai Savininkai

Aleksiūnas, padainavę po kele-tą dainų. Programą puikiai pravedė L. Jadviršytė. Vakaras pradėtas Tautos himnus ir baigtas giesme "Mar'ja, Marija". Gal dėl blogo oro ir bilietų brangumo publikos prisirinko apie 200 asmenų. —J. Fab.

teisaininko Prano Sulo parengto leidinio "Kaip Sudaromi Testamentai". Tai labai naudingas informacijų knygėlė norintiems sudaryti testamentą. Ten yra ir teistamentų pavyzdžių. Jos kaina — \$3.000. Gaunama "Sandaros" administracijoje.

Esame gavę nedidelį kiekį

Fygos tris kartus maistingesnės už duoną.

J.I.B. vaistai, Sveicarijoje yra patentuoti No. 458628, U.S.A. ir Europoje registruoti, ATAUGINA PLAUKUS, išgydo pleiskanas, sašus, niežėjimą, sulauko plaukų slinkimą, atgauna natūralią plaukų spalvą MOTERIMS IR VYRAMS, 100 proc. garantuotai JIB vartodamas nebūsi plikas nei žilas. Užsakymus siųsti Money order \$6.00. J. I. B. LABORATORIJA, 1437 So. 49th Avenue Ciceo, Illinois 60650

LITUVIŲ TELEVIZIJA

2615 West 43 Street, Chicago, 60632

Tel. 254-2233 arba PR 8-5374

CONTINENTAL RESTAURANT

IR

Delicatessen Maisto Produktai

Paruošiam ir pristatom maistą pramogoms, vestuvėms, banketams ir pan.

JONAS IR GENOVAITĖ MALIORIAI

Savininkai

3139 So. Halsted Street,

Chicago, Illinois 60608

Tel.: 842-9559

MOVING MOVING

PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI

Įlgų metų patyrimas - Pigus sąžiningas patarnavimas. Nauji dideli sunkvežimiai — Patobulinti perkraustymui įrankiai.

Kaip patys sunkvežimiai, taip ir jūsų perkraustomi baldai YRA APDRAUSTI — INŠIURINTI

ALBINAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69th Street Chicago, Ill. 60636

Telefonas: WA1brook 5-9209

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuviu Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213

2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6673

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138, 1139

VASAİTIS - BUTKUS

1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Tel. OLympic 2-1003

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA-NAKTĮ. TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

Jums Tinkamiausiai Galės Patarnauti

NORMAN BURŠTEINAS, kaitių kraituvė ir sūvyklia.

Prima užsakymus naujiems ir pataiso ir persiuvą dėvėtus. Toj srity dirbo Kaune, o nuo 1950 m. Chicagoj. Jis aprėngs jus lietuviams tinkamu skoniu ir jo patarnavimu būsit patenkinti. Prima kailius valymui ir apsaugai.

185 North Wabash Ave., telef. 263-5628 ir Buts 577-8489